



## **A Kúria végzése**

**Az ügy száma:** Kvk.IV.39.300/2022/5.

**A tanács tagjai:** Dr. Dobó Viola a tanács elnöke  
Dr. Hajas Barnabás előadó bíró  
Dr. Balogh Zsolt bíró

**A kérelmező:** Magyar Helsinki Bizottság  
(cím1)

**A kérelmező képviselője:** Dr. T. Tóth Balázs  
(cím2)

**Az érintett:** TV2 Média Csoport Zártkörűen Működő Részvénytársaság  
(cím3)

**Az érintett képviselője:** Dr. Mándics Botond ügyvéd  
(cím4)

**Az eljárás tárgya:** választási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** kérelmező

**A felülvizsgálni kért határozat:** a Nemzeti Választási Bizottság 153/2022. számú határozata

### **Rendelkező rész**

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 153/2022. számú határozatát megváltoztatja, és a kifogást elutasítja.

A felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

### **Indokolás**

#### **A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

[1] A Magyar Helsinki Bizottság (a továbbiakban: kérelmező) 2022. március 5. napján 14 óra 35 perckor elektronikus úton kifogást nyújtott be a Nemzeti Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: NVB) arra való hivatkozással, hogy TV2 Média Csoport Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: TV2 Zrt.) által Magyarország Kormánya megbízásából a 2022. április 3. napján tartandó népszavazás második kérdésével kapcsolatban („Támogatja-e Ön, hogy kiskorú gyermekek számára nemi átalakító kezeléseket népszerűsítsenek?”) 2022. március 2. napján 15:00-15:10 óra közötti napszakban legalább egy alkalommal sugárzott 45 másodperces műsorszám sérti a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 1. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjaiban foglalt választási alapelveket.

[2] A kérelmező kifogásában előadta, hogy a közzététel 2022. március 5. napján 11 óra 21 perckor megismétlődött, továbbá a műsorszámok megjelöléseként a „társadalmi célú reklám” felirat volt látható. Hivatkozása szerint a TV2 Zrt. az Nsztv. 1. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ve. 147/F. § (1) bekezdés alapján nem szerepel a választások hivatalos

honlapján azon médiaszolgáltatók között, amelyek közölték a NVB-vel legkésőbb a népszavazást megelőző ötvenedik napon, hogy biztosítani kívánják a politikai reklám közzétételének lehetőségét. Álláspontja szerint a műsorszám megfelel a politikai reklám fogalmának, amely tényből adódóan a TV2 Zrt. megtévesztő módon tüntette fel társadalmi célú reklámként a műsorszám megjelölését, mely körben hivatkozott a médiaszolgáltatásokról és tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 203. §-ának 55. és 64. pontjaira.

[3] Továbbá utalt az Alkotmánybíróság 19/2016. (X. 28.) számú határozatban lefektetett, a társadalmi célú reklám és a politikai reklám elhatárolását tartalmazó ismérvekre. Álláspontja szerint a műsorszámban szereplő felnőtt arckifejezésével rosszzallását fejezi ki a gyereke beszámolójával kapcsolatban, vagyis e személy a népszavazáson feltett kérdésre evidensen „nem”-mel szavazna. Így a népszavazás tisztasága megítélése szerint a lineáris műsorszolgáltató manipulatív magatartása következtében sérül, amikor társadalmi célként állítja be a Kormány politikai célját, tehát össztársadalmi célként reklámozza a „nem” válaszadását. A kérelmező kifogása szerint az esélyegyenlőség sérelme abban valósul meg, hogy a TV2. Zrt. kijátszani próbálja azon Ve., Nsztv. és Mttv. szerinti jogszabályi előírásokat, melyek a politikai reklámra és az ezzel kapcsolatos bejelentésre vonatkoznak, ezzel magát előnybe hozva a szabályosan eljáró más szolgáltatóval szemben.

[4] Ezek alapján arra kérte a NVB-t, hogy a Ve. 218. § (2) bekezdés a) pontja szerint állapítsa meg a jogszabálysértés tényét; a Ve. 218. § (2) bekezdés b) pontja szerint tiltsa el a jogsértőt a további jogszabálysértéstől; a Ve. 152. § (1) bekezdés c) pontja szerint kötelezze a médiaszolgáltatót a határozat rendelkező részének közzétételére a jogsértő közléssel azonos napszakban és hasonló módon, valamint a Ve. 152. § (2) bekezdése szerint szabjon ki bírságot.

[5] Az NVB felhívására a TV2 Zrt. 2022. március 6. napján észrevételt tett. Észrevételében arra hivatkozott, hogy határidőben, a [www.tenyek.hu](http://www.tenyek.hu) megnevezésű elektronikus sajtótermék vonatkozásában élt a Ve. 148. § (3) bekezdésében meghatározott jogával és jelentette be az Állami Számvevőszéknek, hogy politikai hirdetést kíván közzétenni. A kifogásolt műsorszám álláspontja szerint nem politikai reklám, hanem az Mttv. 203. § 64. pontja szerinti társadalmi célú reklám, amelynek sugárzása megfelel az Mttv. által támasztott követelményeknek. Hivatkozott arra, hogy a műsorszám felhívás formájában olyan közérdekű üzenetet tartalmaz, amely azt a közérdekű célt hivatott elérni, hogy a népszavazáson való részvétellel megvalósulhasson a nép hatalomgyakorlása, amely a demokrácia érvényesüléséhez elengedhetetlen. Azaz a műsorszám a 2022. április 3-ai népszavazáson való részvételre hív fel és ezáltal az Alaptörvényben rögzített alapjog gyakorlására ösztönöz, az sem hangban, sem feliratban, sem gesztusban, sem egyéb képi megjelenítés útján nem fogalmaz meg, illetve jelenít meg értéktételeket, így nem minősül politikai reklámnak. Ennek megfelelően a TV2 Zrt. azt kérte, hogy az NVB a kérelmet utasítsa el, a kért jogkövetkezmények alkalmazását mellőzze, tekintettel arra, hogy a kérelmező érintettségét nem látja megalapozottnak.

#### **A választási bizottság határozata**

[6] Az NVB 153/2022. (III.7.) számú határozatában megállapította, hogy a kérelmező nevében eljáró személyl képviseleti jogosultsága önálló, azonban képviseleti jogosultságának terjedelme, a képviseleti joggyakorlás módja, annak időtartama, valamint a megbízás megszűnésének időpontja a civil szervezetek közhiteles nyilvántartásába nincs bejegyezve, továbbá személyl képviseleti jogának – a kifogás benyújtásakor meglévő – fennállását nem igazolta. A határozat kitért arra is, hogy bár a Ve. 208. §-a alapján a jogi személy jogosult kifogás benyújtására, a kifogás benyújtásakor a jogi személy nevében eljáró képviselet hiányosságban szenved. Tekintettel arra, hogy a civil szervezetek nyilvántartása szerint a Magyar Helsinki Bizottságot érintő legutóbbi bejegyzés 2018. július 9-ei, továbbá

sem az Alapszabály, sem a Ptk. szabályai alapján a Bizottság személyl képviseleti jogosultságának minden kétséget kizáró fennállását nem látta igazoltnak, a kifogást a Ve. 215. § a) pontja szerinti érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

#### **A felülvizsgálati kérelem és az érintett nyilatkozata**

[7] Az NVB határozatával szemben a kérelmező terjesztett elő bírósági felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a Kúriát, hogy a Nemzeti Választási Bizottság 153/2022. (III.7.) számú határozatát a Ve. 231. (5) bekezdés b) pontjának megfelelően változtassa meg akként, hogy a kifogásnak helyt ad.

[8] A kérelmező a felülvizsgálati kérelmében mindenekelőtt arra hivatkozott, hogy a Magyar Helsinki Bizottság a kifogásához mellékelt Alapszabály 28.1. bekezdés j) pontja szerint a két társelnök a Magyar Helsinki Bizottságot önállóan képviseli harmadik személyek (pl. hatóságok, bíróságok) előtt, és önálló aláírási jogkört gyakorol a Magyar Helsinki Bizottság nevében. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:29. § (1) és (2) bekezdései szerint a jogi személy képviseletét a vezető tisztségviselő önállóan látja el. A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (a továbbiakban: Cnytv.) 86. § (1) bekezdése alapján a civil szervezetek névjegyzéke,- amely tartalmazza személyl önálló képviseleti jogát - közhiteles. A polgári perrendrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 112. §-a alapján olyan adatot nem kell igazolnia a félnek, amelyet közhiteles nyilvántartásnak kell tartalmaznia. A Ptk. 3:13. § (2) bekezdése alapján a közhiteles nyilvántartásban nyilvántartott jogokról, adatokról, tényekről vélelmezni kell, hogy azok fennállnak és valósak.

[9] A kérelmező hivatkozott a Kúria BH 2021.5.149. számú döntésére, mely szerint a civil szervezet nyilvántartás szerinti képviselője által adott meghatalmazás jogszerűsége közigazgatási perben nem vitatható. Mivel álláspontja szerint a közhiteles nyilvántartásban nem szerepel személyl képviseleti jogának korlátozása, képviseleti joga megszűnésének időpontja, így a kérelmezett NVB-nek nem volt jogosultsága, sem kötelezettsége vitatni személyl képviseleti jogát. E mellett hivatkozott több korábbi eseti felsőbírósági döntésre is. Ezek alapján álláspontja szerint a NVB-nek nem volt a Ve. 215. §-ában meghatározott jogalapja a kérelmező kifogásának érdemi vizsgálat nélküli elutasítására. A kifogást a Ve. 208. §-a szerinti jogosult, a Magyar Helsinki Bizottság érintett jogi személy képviselője, személyl nyújtotta be, így az NVB határozata jogszabálysértő.

[10] Másodlagosan a kérelmező érintettségére vonatkozó hivatkozásait is előadta kérelmében. Így különösen azt, hogy működésének közérdekű célja szerint az egyenlő bánásmód követelménye érvényesülésének és a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítését látja el többek között jogi képviselet útján védett tulajdonságuk (például szexuális irányultság vagy nemi identitás) alapján bekövetkezett sérelem esetén, így érintettségét az egyenlő bánásmódról szóló 2003. évi CXXV. törvény 3. § e) pontja, 4. § m) pontja, 8. §-a és 10. §-a és 18. § (1) bekezdése is megalapozza.

[11] Harmadlagosan a felülvizsgálati kérelem a TV2 Zrt. által tett észrevételt vitatta. Megítélése szerint a [www.tenyek.hu](http://www.tenyek.hu), mint politikai hirdetéseket közölni kívánó sajtótermék hirdetési szolgáltatási árjegyzékének eljuttatása az Állami Számvevőszékhez az általa kifogásolt jogsértés szempontjából irreleváns, tekintettel arra, hogy a politikai hirdetés és a politikai reklám fogalmai élesen elkülönülnek egymástól a Ve. 146. §-a alapján, továbbá a politikai hirdetést vagy politikai reklámot közölni kívánó sajtótermék, illetve médiaszolgáltató bejelentési kötelezettsége sem azonos a Ve. 148. § (3) bekezdése és 147/F. § (1) bekezdései szerint. A vitatott műsorszám nem a demokratikus joggyakorlást, a népszavazáson való részvételt népszerűsítette, hanem zenei aláfestéssel, a műsorszámban szereplők mimikájával, gesztusaival a Kormány álláspontját jelenítette meg.

[12] Az érintett elsődlegesen az NVB határozatának helybenhagyását, másodlagosan a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítását, harmadlagosan pedig az NVB határozatának megváltoztatását és a kifogás elutasítását kérte.

[13] Az érintett nyilatkozatában a korábban tett észrevételeit fenntartotta.

[14] Álláspontja szerint az NVB kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasító határozata megalapozott és jogszerű.

[15] Arra hivatkozva vitatta a kérelmező érintettségét, hogy a Magyar Helsinki Bizottság nem a népszavazási kampány részese, és egyéb szervezetként jogaira a kampánytevékenységgel összefüggő jogsérelem nem hathat ki. E körben hivatkozott arra is, hogy az alapjog gyakorlására való felhívás álláspontja szerint nem lehet jogellenes, így vitatta, hogy a társadalmi célú reklámmal összefüggésben felmerülhetne az egyenlő bánásmód követelménye érvényesülésének és a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok társadalmi esélyegyenlősége érvényesülésének sérelme.

[16] Az Alkotmánybíróság 19/2016. (X. 28.) AB és 20/2016. (X. 28.) AB határozataira hivatkozva kifejtette, hogy egy országos népszavazás, vagyis a kivételesen alkalmazott közvetlen hatalomgyakorlási forma alkalmazása esetén elsőrendű közérdek, hogy az állampolgárok részt vegyenek a népszavazáson, és a népszavazás érvényes legyen. Önmagában pedig sem e jog gyakorlására, sem az attól való tartózkodásra felhívás nem minősül politikai reklámnak az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdése alapján.

[17] Kifejtette, hogy a kifogással érintett társadalmi célú reklám sem hangban, sem feliratban, sem gesztusban, sem egyéb képi megjelenítés útján nem ösztönöz a kezdeményezés szervezőjének népszerűsítésére, támogatására, illetve tartalma alapján nem irányul a népszavazási kérdésre adható lehetséges válaszok közül egyiknek sem a támogatására. A kifogásolt műsorszám csupán azt a hatást kívánja gyakorolni a médiaszolgáltatás nézőjére, hogy vegyenek részt a népszavazáson, „mondja el véleményét”. Erre figyelemmel vitatta a kérelmező azon álláspontját, miszerint a műsorszám a Kormány céljának támogatására hívna fel.

[18] Álláspontja szerint a vitatott műsorszám nem a választói akarat befolyásolását célozza, hanem az Alaptörvény XXIII. cikk (7) bekezdése szerinti alapjog gyakorlását szorgalmazza, politikai üzenetet nem hordoz, így nem minősül politikai reklámnak. A műsorszám tartalma alapján tehát társadalmi célú reklámnak minősül, amely azt a közérdekű célt szolgálja, hogy a népszavazás intézménye töltsen be azon funkcióját, hogy az adott kérdésben megvalósulhasson a közvetlen demokrácia, ennek megfelelően a műsorszám közzététele nem sért választásra irányuló jogszabályt, illetve nem sérti a választás és a választási eljárás alapelveit.

#### **A Kúria döntése és jogi indokai**

[19] A kérelmező felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint részben megalapozott.

[20] Figyelemmel arra, hogy a kérelmező létesítő okirata szerinti közérdekű célja az egyenlő bánásmód követelménye érvényesülésének és a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése, ezzel összefüggésben a Kúria a kifogással érintett társadalmi célú reklám tekintetében a kérelmező érintettségét a Ve. 222. § (1) bekezdése alapján megállapította és érdemben vizsgálta a benyújtott bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet.

[21] A Ve. 212. § (2) bekezdés a)-b) pontjai alapján a kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés megjelölését és annak bizonyítékait. A választási bizottság a Ve. 218. § (1) bekezdése szerint a rendelkezésre álló adatok alapján dönt. A Ve. 225. §-a értelmében a fellebbezésben és a bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

[22] A Kúria joggyakorlata szerint (Kvk.IV.37.316/2014., Kvk.IV.37.657/2019/3.) a választási eljárás sommás jellege és a Ve.-ben a bírósági jogorvoslatra előírt rövid határidők kizárják a bizonyítási eljárás lefolytatásának és ennek keretében hiánypótlási felhívás kibocsátásának a lehetőségét. Ebből következően a Kúria a bírósági felülvizsgálati kérelemmel egyidejűleg elért bizonyítékok alapján hozza meg döntését.

[23] A Ve. 231. § (4) bekezdése értelmében a bírósági felülvizsgálati kérelem folytán a bíróság a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja.

[24] Jelen eljárásban a Kúriának előkérdésként abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a kérelmező törvényes képviselője a megelőző eljárásban megfelelően igazolta-e képviseleti jogosultságát.

[25] A Cnytv. VII. fejezete tartalmazza a civil és egyéb cégnek nem minősülő szervezetek nyilvántartásának adattartalmát. Így az valamennyi szervezet esetében tartalmazza – mások mellett – a szervezet képviselőjének a nevét, illetve a képviselet terjedelmét és módját. {Cnytv. 91. § (1) bekezdés d) és g) pont} A nyilvántartás egyesület esetén a 91. §-ban foglaltakon túlmenően tartalmazza a határozott időre szóló képviselet esetében a jogviszony megszűnésének időpontját, illetve, ha a jogviszony megszűnésére a nyilvántartásban feltüntetett időpontnál korábban kerül sor, a megszűnés tényleges időpontját is. {Cnytv. 95. § d) pont}

[26] A Kúria betekintett a Civil Szervezetek Névjegyzékébe, amely a 01-02-0000383 nyilvántartási számú, Magyar Helsinki Bizottság megnevezésű egyesület önálló képviseletre jogosult törvényes képviselőiként személy2ot, valamint személy1t, a kifogás előterjesztőjét tartja nyilván. A Civil Szervezetek Névjegyzéke a megbízásuk időtartamára, a megbízásuk megszűnésének időpontjára, valamint a megszűnés tényleges időpontjára vonatkozó bejegyzést nem tartalmaz.

[27] A Cnytv. 86. § (1) bekezdése rögzíti, a civil és egyéb cégnek nem minősülő szervezetek nyilvántartása és az országos névjegyzék közhiteles. A Cnytv. 90. §-a értelmében a nyilvántartásba történő adatbejegyzésre – az e törvényben, vagy külön jogszabályban meghatározott eljárást követően – jogszabály vagy bírósági, más hatósági határozat alapján kerül sor. A közhitelesség a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:13. § (2) bekezdése szerint azt jelenti, hogy vélelmezni kell, hogy a nyilvántartott jogok, tények és adatok (a továbbiakban együtt: nyilvántartott adatok) fennállnak és valósak. Senki sem hivatkozhat arra, hogy nyilvántartott adatról nem tudott.

[28] A jelen esetben nem vitás az, hogy a társelnökök képviseleti jogosultsága nem határozatlan időre szól, a nyilvántartás azonban annak ellenére nem tartalmaz ilyen adatot, hogy a Cnytv. 95. §-a hatályba lépésétől, vagyis 2015. január 1. napjától, kogens szabályként írja elő, hogy a képviseleti jog megszűnésének időpontját is tartalmaznia kellene. A Cnytv. rendelkezéseire figyelemmel a választási eljárásban sem a választási szervek, sem a Kúria a kérelmező egyesület nyilvántartásában rögzített adatainak, így a nyilvántartásba vett képviseletének felülbírálatára nem jogosult, a közhiteles nyilvántartási adatok a választási eljárásban nem dönthetők meg. [Hasonlóan lásd: Kfv.III.37.466/2020/7.]

[29] Ha a választási eljárás során a Kúria, vagy bármely választási szerv azt észlelné, hogy egy szervezet esetén a nyilvántartás szerint a képviselő képviseleti joga megszűnt, és képviseleti jogosultságát más módon sem támasztotta alá, nem mellőzheti a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítását. Azonban sem azt a körülményt, hogy a Magyar Helsinki Bizottság adatait a nyilvántartás nem a Cnytv. előírásainak megfelelően tartalmazza, sem ennek okát, sem pedig azt, hogy a törvényes képviselők megbízatásának megújítása a jogszabályoknak és az egyesület létesítő okiratának megfelelően megtörtént-e a választási

eljárás során a Kúria nem vizsgálhatja. A nyilvántartott adatok jogszerűségi felülvizsgálata a Cnytv. által szabályozott eljárásokban lehetséges.

[30] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a kérelmezőnek – a kifogás előterjesztésére is kiterjedően – eljárási jogosultsága fennáll, és a felülvizsgálati kérelmében kifogását fenntartotta, ezért azt érdemben bírálta el.

[31] A kérelmező kifogásában megjelölte és csatolta az állított törvénysértés bizonyítékául szolgáló műsorszámot, és azt is kifejtette, hogy miért tartja azt törvénysértőnek. Álláspontja szerint a népszavazás tisztasága a lineáris médiaszolgáltató manipulatív magatartása következtében sérül, amikor társadalmi célként állítja be a Kormány politikai célját, tehát össztársadalmi célként reklámozza a „nem” válasz adását, és a lineáris médiaszolgáltató kijátszani próbálja azon Ve., Nsztv. és Mttv. jogszabályi előírásait, melyek a politikai reklámra és az ezzel kapcsolatos bejelentésre vonatkoznak, ezzel magát előnybe hozva a szabályosan eljáró más szolgáltatóval szemben.

[32] A Kúriának ezért azt kellett eldöntenie, hogy a kifogással érintett műsorszám társadalmi célú reklámnak vagy politikai reklámnak minősül.

[33] Az Alkotmánybíróság a 19/2016. (X. 28.) AB határozatában és a 20/2016. (X. 28.) AB határozatában vizsgálta a népszavazási kampány során közzétett politikai reklám és társadalmi célú reklám elhatárolásának tartalmi szempontjait. Rámutatott, hogy „az Alaptörvény a politikai reklám fogalmát nem határozza meg szövegszerűen. Ugyanakkor egyrészt egyértelműen a demokratikus közvélemény kialakulásához köti azt, a vélemény szabadság alapjogába ágyazva, másrészt közvetlenül összekapcsolja a választással, ezen belül a jelölő szervezetekkel, harmadrészt összekapcsolja a politikai reklám fogalmát a választási kampányidőszakokkal. Abból, hogy az Alaptörvény a politikai reklám fogalmát a kampányidőszakhoz és a jelölő szervezetekhez köti, az következik, hogy a politikai reklám az Alaptörvény e rendelkezései értelmében az a közlés, amely a jelölő szervezetek jelöltjeit, népszavazáskor a kérdés mikénti eldöntését támogatja. Ezt az értelmezést támasztja alá az esélyegyenlőségre utaló szövegrész is az Alaptörvény e rendelkezésében.

[34] A jelen ügyben nem választáson, hanem népszavazáson való közlésről van szó, azonban az Alaptörvény a népszavazás alapjogi szabályai között visszautal a választójogra [lásd: Alaptörvény XXIII. cikk (7) bekezdés]. Ebből az következik, hogy a népszavazás idején sem lehet más tartalmat tulajdonítani a politikai reklám Alaptörvény által értelmezett fogalmának, mint amilyen tartalmat annak a választások idején tulajdonítani kell. [...]

[35] A politikai reklám fogalmi eleme az Alaptörvény alapján a jelölő szervezetek és jelöltek érdekében, a képviselővé válásért való közlés, a közvélemény befolyásolása a választáson induló jelölteket, népszavazáskor pedig a feltett kérdést illetően.

[36] A politikai reklám és a társadalmi célú reklám fogalmát az Mttv. 203. § 55., illetve 64. pontjai határozzák meg. Ez alapján a politikai reklám valamely párt, politikai mozgalom vagy a kormány népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő, a reklámhoz hasonló módon megjelenő, illetve közzétett műsorszám. A társadalmi célú reklám pedig a politikai reklámnak nem minősülő, üzleti érdekeltséget nem tartalmazó, reklámcélokat nem szolgáló, ellenérték fejében vagy anélkül közzétett felhívás vagy közérdekű üzenet, amely valamely közérdekű cél elérése érdekében kíván hatást gyakorolni a médiaszolgáltatás nézőjére vagy hallgatójára.

[37] A társadalmi célú reklám és a politikai reklám között tehát az a leglényegibb különbség, hogy míg a társadalmi célú reklám közérdekű cél elérése érdekében kíván hatást gyakorolni a médiaszolgáltatás nézőjére, a politikai reklám célja a párt, mozgalom vagy a kormány népszerűsítése, illetve a támogatására való ösztönzés.” (19/2016 (X. 28.) AB határozat [36]-[41] és egyezően 20/2016. (X. 28.) AB határozat [41]-[46])

[38] Az Alkotmánybíróság mindkét határozatában elvi élel rögzítette azt is, hogy a médiaszolgáltató felelősséggel tartozik az Mttv.-ben foglaltak betartásáért, tehát egy adott műsorszám közzététele előtt vizsgálnia kell, hogy a közlésre szánt reklám politikai vagy társadalmi célú reklámnak minősül-e, és a közzététel során az adott reklám-típusra vonatkozó egyéb rendelkezéseket (pl. politikai reklám esetén az előírt időszavakat és időtartamokat) is be kell tartania.

[39] Az Alkotmánybíróság szerint „a politikai reklám fogalmát, ha az a tételes jogban megjelenik, az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni a IV.3.2. pontban (Indokolás [34]-[39]) kifejtettek szerint. A politikai reklám olyan közlés, amelynek a lényeges tartalma a jelöltek, jelölő szervezetek, illetve népszavazási kérdés esetén az „igen” vagy „nem” válaszok közötti választás.” (19/2016. (X. 28.) AB határozat [42] [50])

[40] Az Alkotmánybíróság által lefektetett szempontrendszer alapján azt kellett a Kúriának vizsgálnia, hogy a sérelmezett műsorszám közérdekű célt szolgál és – az Alkotmánybíróság hivatkozott határozata és a Kúria Kvk.IV.38.133/2016/2. számú végzése szerint önmagában nem kifogásolható – a népszavazáson való részvételre ösztönöz, vagy az burkoltan a Kormány, mint a népszavazás kezdeményezője álláspontját jeleníti meg. Ennek során azt kellett mérlegelnie, hogy a műsorszám a népszavazáson való részvételre való buzdításon túlmenően irányul-e olyan mögöttes tartalom közvetítésére, amely népszavazási kérdés mikénti megválaszolása tekintetében befolyással bír a választópolgárokra.

[41] Ez könnyen eldönthető, ha a műsorszám szereplője az álláspontját szóbeli közléssel – pl. „igen” vagy „nem” szó kimondása – hozza a néző, hallgató tudtára. Vannak olyan nonverbális kommunikációs jelek, amelyek esetén egyértelműen megállapítható a szereplő közlése: a bólintás hagyományosan igent jelent, a fejrázás pedig nemet. (De lehetnek egyértelműen dekódolható kar-, illetve kézmozdulatok, kézjelek, amelyekkel a támogatás vagy ellenzés egyértelműen megállapítható.)

[42] Egy arckifejezésből, grimaszból, fintorból, mimikai jelből azonban csak kivételesen lehet azt egyértelműen eldönteni, hogy az a „nem” -el szavazásra buzdít. A kifogással érintett műsorszám esetén nem állapítható meg egyértelműen, hogy a női szereplő mimikája pontosan mit jelent, és mire vonatkozik. Annak értelmezését a befogadó népszavazási kérdéshez, illetve az ahhoz kapcsolódó társadalmi vitához való viszonya, tapasztalata, ismeretei alapvetően befolyásolják, de bárki számára egyértelmű kommunikációs értéke nem azonosítható.

[43] A műsorszám audiovizuális elemeiből csak azt lehet egyértelműen megállapítani, hogy az a gyermekek védelme érdekében a népszavazáson való részvételre ösztönöz, de ez a védelem a befogadó meggyőződése szerint mindenkinek mást jelenthet: lehet olyan, akinek az „igen” és lehet olyan, akinek a „nem” szavazatot. Az egyik népszavazási kérdést bemutató, szemléltető műsorszám nyitva hagyja a kérdésre adandó válaszokat. Ennél többet a médiaszolgáltató sem tudott megállapítani, így nem járt el jogsértő módon, amikor a társadalmi célú reklámot ilyenként közzétette.

[44] A Kúria emlékeztet arra is, hogy az Alkotmánybíróság fenti határozatai szerint a véleménynyilvánítás és a sajtó szabadsága védi a műsorszolgáltatót társadalmi célú reklámok közzététele esetében is. Azok értelmében a médiatartalom-szerkesztés szabadságát sértené minden olyan döntés, amely az Mttv.-ben és a Ve.-ben előírt szabályok betartásán túl egy társadalmi célú reklám közlése előtt azt is elvárná az indítványozó műsorszolgáltatótól, hogy a népszavazási kampány aktuális állásának tartalmát és irányát is figyelembe vegye, és az alapján döntsön egy közérdekű célt tartalmazó műsorszám társadalmi célú reklámként való közreadásáról.

[45] Minderre tekintettel a Kúria a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján az NVB határozatát megváltoztatta, a kifogást pedig a Ve. 220. §-a alapján elutasította.

### A döntés elvi tartalma

[46] I. A Ve. 208. §-a alapján sem a választási bizottság, sem a Kúria nem vizsgálhatja annak okait, hogy a kérelmező civil szervezet nevében eljáró törvényes képviselő adatait a nyilvántartás nem a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (Cnytv.) előírásainak megfelelően tartalmazza, sem pedig azt, hogy a törvényes képviselő megbízatásának megújítása a jogszabályoknak és a szervezet létesítő okiratának megfelelően megtörtént-e. A nyilvántartott adatok jogszerűségi felülvizsgálata a Cnytv. által szabályozott eljárásokban lehetséges.

[47] II. Népszavazáskor a médiaszolgáltatónak a közérdekű célt tartalmazó műsorszám társadalmi célú reklámként való közzétételét megelőzően vizsgálnia kell, hogy a hirdetés nem minősül-e politikai reklámnak.

### Záró rész

[48] A Kúria a bírósági felülvizsgálati kérelemről a Ve. 228. § (2) bekezdésére, 229. § (1) és (2) bekezdéseire, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 124. § (5) bekezdésére, 151. § (1) bekezdésére és 157. § (13) bekezdésére figyelemmel közigazgatási nemperes eljárásban, három hivatásos bíróból álló tanácsban, tárgyaláson kívül határozott.

[49] A kérelmező az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés d) pontja értelmében teljes személyes illetékmentességben részesül, amely miatt a Ve. 228. § (2) bekezdése és a Kp.35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 101. § (1) bekezdése, 102. § (6) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

[50] A határozat elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.  
Budapest, 2022. március 11.

Dr. Dobó Viola s.k.  
a tanács elnöke

elnöke

Dr.

**Dr. Dobó Viola s.k. a tanács**  
Balogh Zsolt s.k.  
az aláírásban

akadályozott

bíró

**Dr. Hajas Barnabás előadó bíró helyett**

A kiadmány hitelül:  
tisztviselő